Să citești partituri...

(Costin Popa – 5 iunie 2012)

... pe scenă într-un concert-spectacol mult rodat mi se pare un nonsens.

S-a întâmplat la o recentă seară cu „Turandot” la Opera Națională București, când toți cei de pe platou (soliști și cor), cu trei excepții, au stat cu notele în față, ca la studiu. Este drept că actuala reprezentare a opusului puccinian a fost gândită concertant, probabil din lipsă de finanțare pentru o montare scenică. Nici atunci n-ar fi trebuit să existe pupitre, dar am zis că pentru puțină vreme. Numai că, la câtiva ani după premieră, tot așa a rămas. Nimeni n-a învățat nimic. Neplăcută impresie, mai ales că unii soliști (interpreții celor trei miniștri) își și mută pupitrele dintr-un loc într-altul, în chip dizgrațios. Singuri, Silvia Sorina Munteanu (Turandot), James Lee (Calaf) și Florin Diaconescu (Împăratul Altoum) au cântat pe dinafară. Întrucât se constată că sistemul se perpetuează și nu sunt semne de renunțare, cred că singura soluție este trecerea la o producție scenică adevărată, completă. Am mai scris și cu altă ocazie. Cu minimum de cheltuieli (ceva decoruri schematice, costume...), un regizor cu gândire modernă ar putea face un spectacol minunat. Deja se folosesc proiecții pe fundal (ce-i drept, la seara de care vorbesc, le-a lipsit luminozitatea), care ar putea să fie integrate în noua montare. Mai ales că, lucru foarte important, pentru acest titlu celebru de repertoriu există distribuții solide și valoroase, așa încât utilizarea lor, în spectacol, nu trebuie să întârzie. De reflectat pentru viitoarea stagiune. Să scăpăm de pupitre și partituri pe platou!

Soprana Silvia Sorina Munteanu este o Turandot de referință, nu numai pentru scena noastră, ci și în plan internațional. Îi trebuie doar un promo serios și o impresariere adecvată pentru a cânta rolul și la Scala, și la Metropolitan, și oriunde în lume, în cele mai faimoase locații. Ținuta de cânt, bogăția și strălucirea prețioasă a vocii, incisivitatea și acutele fulminante o recomandă. O mare Turandot, de extremă valoare!

În rolul Calaf a debutat sud-coreeanul James Lee, cu glas corpolent, întunecat și solid. Proiecția și penetranța maximă a sunetelor tenorului, colaborator al Operei bucureștene, se situează în zona înaltă – La natural, Si bemol, Si natural – destul de mult pentru o redare spectaculoasă a partiturii Principelui Necunoscut. Deși atinsă cu ușurință, nota de Do (nescrisă de Puccini) din fraza „Ti voglio ardente d’amor” (actul secund) n-a mai avut calitatea celorlalte acute, după cum porțiunii centrale a registrului i-a lipsit masivitatea și sonoritatea restului, motiv pentru care în confruntarea cu tumultul puccinian emis de tutti orchestral și coral s-a văzut pus în oarecare umbră. Desigur, și variațiile de expresie trebuie să-i stea în preocupare, întrucât Calaf nu este o brută, ci un erou îndrăgostit, cu poetică și trăiri intense. Sunt foarte sigur că James Lee, pornind de la importantele daruri native, prin studiu stilistic, va atinge performanțele care acum se disting la orizont.

Soprana Iulia Isaev a interpretat-o pe sensibila Liù, prin frumoasa culoare a glasului, prin frazare cultivată și intenții vocale bine cumpănite. Îi mai rămâne să se aplece mai mult asupra managementului pianissimelor, nuanțe atât de dragi lui Puccini, prin care a exprimat dragostea și sacrificiul eroinei.

În alte roluri, îi amintesc și pe Marius Boloș (în progres, ca Timur), Florin Simionca (Ping), Liviu Indricău (Pang), Valentin Racoveanu (Pong), Dan Indricău (Mandarinul). Aș intra într-un

amănunt, un detaliu care arată superficialitatea studiului. Mandarinul este de fapt un herald, un crainic, un automat, până la urmă. Fraza anunțătoare din debutul operei trebuie rostită cu sonoritate egală, sec și mecanic. N-am înțeles de ce interpretul serii a introdus ușoare tente și aparte-uri („Il principe di Persia avversa ebbe fortuna...”), după un expozeu bine început. Să fi fost emoția la apropierea unui Re diez cu coroană și a unui Mi?

Corul, înălțat de compozitor la rangul de personaj colectiv, a cântat impecabil, valorificând pregătirea dată de maestrul octogenar Stelian Olariu.

Cu mânecile suflecate ca pe șantier (?!?), dirijorul Tiberiu Soare a condus în stilu-i caracteristic, energic și profund dedicat.